Náms- og kennsluáætlun – Vorönn 2025

FÉLA3KS05

Kennari	Bogi Ragnarsson, bogi.ragnarsson@fss.is, moodle.fss.is	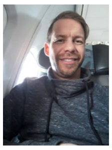
Viðtalstími	Þriðjudagar 8:20 – 9:00, stofa 325	
Námsefni	Bogi Ragnarsson. (2025). Kenningar í félagsfræði: Að sjá heiminn með augum félagsfræðinnar. Reykjanesbær. Stafbók. Nemendur nálgast bókina á síðunni stafbok.is	
Áfangalýsing	Framhaldsáfangi þar sem lögð er áhersla á að beita rannsóknaraðferðum og kenningum með það að markmiði að auka skilning á mismunandi félagslegum viðfangsefnum. Jafnframt verður leitast við að auka félagslegt innsæi nemenda og skilning þeirra á viðfangsefnum eins og félagslegri lagskiptingu, afbrotum, samskiptum og fjölmiðlum. Mikilvægt er að nemendur geti greint ólík viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum með mismunandi kenningar og rannsóknaraðferðir í huga. Að loknum áfanganum eiga nemendur að geta beitt mismunandi aðferðum við greiningu og mat á ólíkum félagslegum viðfangsefnum. Í áfanganum verður m.a. fjallað um: - Frumkvöðla félagsfræðinnar - Sjónarhorn, hlutverk, hagnýtingu og þróun félagsfræðinnar - Helstu kenningar félagsfræðinnar - Mismunandi félagsfræðileg sjónarhorn - Samskipti og sjálfsmynd - Lagskiptingu - Kenningar og veruleikann - Kenningar og kvikmyndir - Kyn og kyngervi - Kynhlutverk **Áfangalýsingu og tenging bókarinnar við háskólanám má finna á vefsvæðinu stafbok.is.**	
Námsmat og vægi námsmatsþátta	Til að ná áfanga þarf að ná 4,5 úr eftirfarandi námsþáttum. **Símatsáfangi** ☒ **Lokaverkefni** ☐ **Sleppikerfi** ☐	

Heiti	Vægi
Félagsfræðileg hugsun	10%
Grunnur að skilningi á samfélaginu	10%
Félagsfræðikenningar á skjánum	10%
Samskiptakenningar	10%
Kenningar og sjálfsmynd	10%
Félagsleg lagskipting	10%
Spegilmynd lagskiptingar	10%
Kenningar og kynjamisrétti	10%
Kenningar og kynhlutverk	10%
Kenningar og kvikmyndir	10%
Samtals:	100%

Þekking

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- Hvernig rannsóknaraðferðir félags-fræðinnar eru notaðar og hvernig beita eigi þeim með raunverulegum hætti
- Hvaðan hugmyndir um rannsóknir á veruleikanum eru komnar
- Hvernig rannsaka eigi viðfangsefni með kerfisbundnum hætti
- Helstu hugtökum sem greinin notar og hæfileika til að skilgreina þau og skilja
- Hvernig kenningar birtast í dægurmenningu
- Birtingamyndum kenninga í daglegu lífi
- Helstu vefsvæðum sem tengjast áfanganum og efnistökum áfangans
- Félagsfræðilegum hugsunarhætti
- Þáttum eins og samskiptum, félagslegri lagskiptingu, hvað viðheldur stöðugleika í samfélaginu og hvernig við erum afsprengi félagslegra afla sem móta hegðun okkar og viðhorf samhliða því að hafa sjálfstæðan vilja
- Kyni og kyngervi
- Kynhlutverkum
- Félagslegri lagskiptingu
- Kenningum og dægurmenningu
- Rannsóknaraðferðum
- Kenningum

Leikni

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Greina sitt félagslega umhverfi á gagnrýnin hátt út frá ólíkum kenningalegum sjónarhornum
- Skilja hvernig margir þættir í daglegu lífi sem við tökum sem sjálfgefnum þurfi ekki að vera það
- Gera sér grein fyrir því að með félagsfræðilegri hugsun getur hann brotist út úr hefðbundinni hegðun
- Að koma auga á hvernig kenningar birtast í dægurmenningu
- Afla gagna og greina gögn af helstu vefsvæðum sem tengjast áfanganum
- Að með því að tileinka sér aðferðirnar geti hann túlkað og skilið samfélagið á ítarlegri hátt en áður

Hæfni

Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Geta notað kenningar til að skilja félagslegan veruleika
- Geta notað ólíkar kenningar og sjónarhorn til að verða víðsýnn og gagnrýninn
- Geta notað þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér við að taka sjálfstæðar ákvarðanir í sínu félagslega umhverfi
- Geta nýtt sér kenningar til að skoða dægurmenningu með gagnrýnum augum
- Að geta bent á og greint frá hvernig nýta má kenningar til að meta umfjöllun fjölmiðla á gagnrýnin hátt
- Geta horft á viðfangsefni frá mörgum sjónarhornum og eigi auðveldara með að setja sig í spor annara
- Nýta helstu vefsvæði sem greind hafa verið í áfanganum við rökfærslu
- Sköpunarmáttur nemandans á jafnframt að aukast með auknum félagslegum skilningi og siðferðisvitund hans einnig
- Gera sér grein fyrir aukinni þekkingu og þannig að öðlast aukið sjálfstraust í athöfnum daglegs lífs

Reglur áfanga	Notkun á snjallsímum er ekki leyfileg í tímum nema með leyfi kennara. **Nemendur setja sjáanlega síma í símarekka í upphafi kennslustundar.** Skólareglur gilda í þessum áfanga og skulu nemendur og kennari koma fram af háttvísi.

Annað sem kennari vill láta koma fram	Mikilvægt er að nemendur komi með fartölvur. Þeir sem ekki eru með fartölvur geta fengið lánað á bókasafninu.

Vinnuáætlun		
Tímasókn	16 vikur x 4 klst.	64 klst.
Heimavinna	16 vikur x 1 klst.	16 klst.
Verkefnavinna	16 vikur x 2 klst.	32 klst.
Undirbúningur f. parapróf	3 x 2 klst.	3 klst.
Undirbúningur fyrir greiningar	4 klst.	3 klst.
Alls		**118 klst. = 5 fein***

Kennsluvikur	Áætluð yfirferð námsefnis	Skil á verkefnum
1. vika 6. – 10. janúar	**Félagsfræðileg hugsun**	Sjá moodle
2. vika 13. – 17. janúar	**Félagsfræðileg hugsun**	Sjá moodle
3. vika 20. – 24. janúar	**Grunnur að skilningi á samfélaginu**	Sjá moodle
4. vika 27. – 31. janúar	**Grunnur að skilningi á samfélaginu**	Sjá moodle
5. vika 3. - 7. febrúar	**Félagsfræðikenningar á skjánum**	Sjá moodle
6. vika 10. - 14. febrúar *Uppbrotsdagur*	**Samskiptakenningar**	Sjá moodle
7. vika 17. - 21. febrúar	**Samskiptakenningar**	Sjá moodle
8. vika 24. - 28. febrúar *Vetrarfrí 27. og 28.*	**Kenningar og sjálfsmynd**	Sjá moodle
9. vika 3. - 7. mars *Námsmatsdagur - Miðannarmat*	**Félagsleg lagskipting**	Sjá moodle
10. vika 10. - 14. mars	**Félagsleg lagskipting**	Sjá moodle
11. vika 17- 21. mars	**Spegilmynd lagskiptingar**	Sjá moodle
12. vika 24. - 28. mars	**Spegilmynd lagskiptingar**	Sjá moodle
13. vika 31. mars - 4. apríl	**Kenningar og kynjamisrétti**	Sjá moodle
14. vika 7. - 11. apríl *Starfshlaup - Páskafrí*	**Kenningar og kynhlutverk**	Sjá moodle
15. vika 22. - 25. apríl *Sumardagurinn fyrsti*	**Kenningar og kynhlutverk**	Sjá moodle
16. vika 28. apríl - 2. maí	**Kenningar og kvikmyndir**	Sjá moodle
17. vika 5. - 9. maí	**Kenningar og kvikmyndir**	Sjá moodle

Með fyrirvara um breytingar og von um gott samstarf

Bogi Ragnarsson